

Панченко А.В., магістрант гр. ЕК-15м,
Чижова В.І., проф., д.е.н. - науковий керівник

ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ІТЕББ

Питання пошуку шляхів забезпечення безпеки як на макро, так і на мікрорівні набувають останнім часом більш актуального характеру. Причини цього різноманітні, але найсуттєвішими є швидка зміна та неможливість прогнозування динаміки зовнішнього середовища. Невизначеність ускладнює процес гарантування безпеки, а відтак вимагає на основі створення системи моніторингу й аналізу зміни чинників макро- і мікросередовища виявлення потенційних загроз та можливостей подальшого розвитку, реалізації не лише тактичного, а передусім стратегічного управління економічною безпекою кожного підприємства.

Значний внесок у формування сучасного розуміння поняття «економічна безпека» та розроблення відповідних методологічних засад її гарантування зробили вітчизняні вчені О. Арєф'єва, В. Білоус, І. Бінько, Н. Вавдіюк, В. Гєєць, З. Герасимчук, В. Духов, М. Єрмошенко, Я. Жаліло, С. Злупко, Т. Кузенко, О. Кузьмін, А. Кірієнко, Т. Ковальчук, Б. Кравченко, М. Лесечко, В. Марцин, Л. Мельник, І. Михасюк, С. Мочерний, В. Мунтіян, Н. Нижник, Г. Пастернак-Тарнаушенко, С. Покропивний, Г. Ситник, А. Ревенко, О. Терещенко, С. та ін.

За останні два десятиліття вітчизняна економіка пройшла тернистий шлях від планової до ринкової через розрив господарських зв'язків із союзними республіками, створення підвалин законодавчої бази, формування власної фінансової сфери, введення в обіг національної валюти, приватизацію більшості підприємницьких структур і т.д., що, безумовно, не найкращим чином вплинуло на стан економічної безпеки на всіх рівнях управління. Під впливом усіх перелічених обставин суттєво змінилися умови діяльності, процесрозвитку, рівень ефективності та економічної безпеки ключової ланки економіки – підприємницьких структур. Хорошою ілюстрацією сформульованої тези є дані щодо динаміки фінансових результатів діяльності підприємств і частки серед них збиткових.

Спираючись на офіційні статистичні дані, можна стверджувати, що проблема гарантування безпеки є ключовою й особливо важливою в умовах вітчизняної економіки. Забезпечення необхідного для розвитку рівня економічної безпеки в значній мірі залежить від ефективності управління цією сферою. Оскільки використання суто оперативних заходів при наявності чималої кількості зовнішніх і внутрішніх загроз є недостатнім, пріоритетним стає застосування стратегічного управління з чітким формуванням стратегії, її реалізацією та швидкою реакцією на зміну середовища функціонування.

В умовах вітчизняної економіки стратегія необхідна будь-якому суб'єкту господарювання, що претендує на успіх, щоб визначити, в якому напрямку буде розвиватися. По суті, вибір стратегії означає, що з усіх можливих шляхів розвитку і способів дії, що відкриваються перед компанією, вона обирає конкретний напрямок. Добре розроблена стратегія — основа підвищення конкурентоспроможності фірми, сильної конкурентної позиції і формування такої організації, яка за допомогою удосконалення структури управління і підвищення організаційної культури могла б успішно працювати у жорстких ринкових умовах. Стратегія економічної безпеки підприємства повинна враховувати та бути адекватною макро і мікроекономічній ситуації в країні (особливо при орієнтації на зовнішньоекономічну діяльність), оскільки неможливо виробити правила і прийоми функціонування підприємства поза зв'язком із зовнішнім середовищем, створити ефективну систему захисту та використання ринкових можливостей.